

تاملی در حمایت یهودیان جمهوری آذربایجان از رژیم صهیونیستی و عواقب آن

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

حسب گل،
کارشناس مسائل قفقاز

جمهوری آذربایجان از جمله کشورهایی محسوب می‌گردد که به دلیل روابط حسنه دولت‌مردان آن با رژیم صهیونیستی شرایط مناسبی برای سکونت یهودیان فراهم شده است. بر اساس آمارهای موجود حدود 15000-9000 نفر یهودی در جمهوری آذربایجان زندگی می‌نمایند که گرچه این تعداد در مقایسه با جمعیت برخی اقلیتهای قومی جمهوری آذربایجان مانند لژگیه و تالشها فوق العاده پائین می‌باشد لیکن با نگاهی اجمالی به شرایط زندگی یهودیها و تطبیق آن با اوضاع اجتماعی - اقتصادی و جایگاه سیاسی سایر اقلیتها از قبیل تالشها به راحتی می‌توان متوجه امتیازات خاص یهودیها شد؛ اکثر تالشها که جمعیتی بیش از 200 هزار نفر را شامل می‌شوند مانند سایر اقلیتهای قومی به دلیل محروم ماندن از ورود به مشاغل دولتی و حتی مشاغل صنعتی که غالباً در اختیار دولت هستند بیشتر از طریق کشاورزی و دامپروری امرار معاش می‌نمایند و در سیستم سیاسی کشور نیز هیچ گونه جایگاهی برای آنان در نظر گرفته نشده است و آزادیهای فردی و حقوق اجتماعی آنها نیز با محدودیتهای زیادی مواجه گردیده است، بطوری که چندی قبل سردبیر تنها نشریه تالشی معتبر جمهوری آذربایجان بنا به دلایل نامشخص به زندان محکوم گردید و نشریه فوق نیز توقیف شد؛ این در حالی است که یهودیان شرایط کاملاً متفاوت و برتری را تجربه می‌نمایند، اکثر یهودیها که در باکو و سایر شهرهای بزرگ و نیز در شهر کرانسا یا اسلوبودا سکونت دارند به دلیل برخورداری از رانت های دولتی بیشتر به امور تجاری و سیاسی مشغولند و تعدادی از آنها در برقراری و گسترش روابط تجاری جمهوری آذربایجان و رژیم صهیونیستی به ایفای نقش می‌پردازند، تعدادی از یهودیان جمهوری آذربایجان نیز در شرکت های اقتصادی رژیم صهیونیستی فعالیت می‌نمایند، یهودیان جمهوری آذربایجان در سایه نفوذ رژیم صهیونیستی در همه ارکان دولتی آذربایجان در زمینه برخورداری از آزادیهای فردی و اجتماعی و نیز دارا بودن جایگاه سیاسی قابل مقایسه با سایر اقلیتها نیستند به گونه ای که دهها تشکل یهودی مانند جامعه مذهبی یهودیان اروپا، انجمن دوستی آذربایجان و اسرائیل و... را ایجاد نموده اند و چندین کنیسه و مدرسه ویژه یهودیها نیز با نظر مساعد دولت باکو و با هزینه نهاد ریاست جمهوری تاسیس شده و هر از گاهی خبر افتتاح مراکزی از این نوع در رسانه های جمهوری آذربایجان منتشر می‌شود. یهودیان جمهوری آذربایجان از لحاظ سیاسی نیز بیش از ترکیب جمعیتی خود دارای جایگاه می‌باشند، آرتور راسی زاده که دارای ریشه خانوادگی یهودی می‌باشد سالهاست به عنوان نخست وزیر جمهوری آذربایجان در صدد نفوذ بیشتر یهودیهاست و علاوه بر آن در پارلمان آذربایجان نیز یهودیانی مانند یودا آبراموف و... نفوذ زیادی در هیات حاکمه این کشور دارند ضمن اینکه شخص رئیس جمهور آذربایجان نیز توجه ویژه ای به امور یهودیها نشان می‌دهد، همچنین رژیم صهیونیستی با نفوذ دادن برخی یهودیان در رسانه های تصویری و روزنامه های جمهوری آذربایجان و نیز با حمایت مالی از آنها باعث گردیده است یهودیان این کشور از لحاظ در اختیار داشتن رسانه های جمعی نیز قابل مقایسه با سایر اقلیتها نباشند. علاوه بر این روند رو به گسترش حضور رژیم صهیونیستی در عرصه های اجتماعی، اقتصادی، تجاری، سیاسی و امنیتی آذربایجان رفته رفته ابعاد جدیدی می‌یابد و یکی از اهدافی که در این راستا به طور جدی در دستور کار رژیم صهیونیستی قرار گرفته، «لابی سازی» است که در این فرآیند اقداماتی مانند سازماندهی یهودیان در داخل جمهوری آذربایجان، متشکل کردن یهودیان آذری الاصل مهاجرت کرده به سرزمین های اشغالی و ایجاد پیوند میان آنها و یهودیان ساکن در جمهوری آذربایجان و به تبع آن ایجاد تشکیلات سازمانی بزرگ تر در حال اجراست. گفتنی است در نتیجه تلاش های صورت گرفته، رژیم صهیونیستی موفق گردیده تا یهودیان آذری مهاجر به سرزمین های اشغالی را در قالب «مجمع جهانی اسرائیل - آذربایجان» ساماندهی کرده

و زمینه عملیاتی یک سلسله اقدامات و برنامه های دیگر خود در آذربایجان را فراهم سازد. بی شک در ایجاد زمینه برای انجام اقدامات فوق و نیز فراهم سازی محیطی آرام و به دور از هرگونه تشنج برای یهودیان جمهوری آذربایجان دو عامل نقش اساسی داشته است که نفوذ رژیم صهیونیستی در هیات حاکمه جمهوری آذربایجان و ایجاد تسهیلات ویژه برای اقلیت یهودی از سوی دولت این کشور یکی از دو عامل فوق محسوب می‌گردد و عامل دوم سازگاری عمومی مردم جمهوری آذربایجان با اقلیت یهودی ساکن در این کشور و بالا بودن تحمل پذیری دینی آذریها می‌باشد. مردم جمهوری آذربایجان از دیر باز بر اساس آموزه های دینی و فرهنگی خود روابط خوبی با اقلیتهای ساکن در این منطقه به ویژه یهودیها داشته و آنها نیز همواره آذری ها را به منزله قوم حاکم پذیرفته اند و با توجه به تعداد بسیار کم یهودیها هیچ گونه تنش بین مردم جمهوری آذربایجان و اقلیت یهودی وجود نداشته است که البته به دنبال برخی اتفاقات اخیر این وضعیت دچار شکنندگی شده و برخی تنشها مابین مردم مسلمان جمهوری آذربایجان با اقلیت یهودی گزارش می‌گردد که در این میان برخی کارشناسان بر این اعتقادند در صورتی که اقدامات تحریک آمیز بیشتری از سوی دولت آذربایجان و یا رژیم صهیونیستی صورت گیرد ثبات نسبی موجود در جامعه آذربایجان با چالشهای اساسی مواجه خواهد شد که بطور طبیعی یهودیان جمهوری آذربایجان در این میان متحمل برخی مشکلات خواهند شد ضمن اینکه ادامه برخورد تبعیض آمیز دولت باکو با اقلیتهای این کشور نیز می‌تواند انگیزه های لازم برای برخورد اقلیتهای محروم از حقوق اجتماعی و سیاسی با یهودیان برخوردار از همه امتیازات دولتی را فراهم سازد.

در ارتباط با تنشهای گزارش شده بین مردم جمهوری آذربایجان و اقلیت یهودی این کشور می‌توان به گزارش سایت اینترنتی «azertopnews.3dn.ru» در رابطه با درگیری اتفاق افتاده بین یهودیان شهر سومقاییت با سایر مردم این شهر اشاره نمود که این خبر به صورت گسترده ای در روزنامه های جمهوری آذربایجان و رژیم صهیونیستی بازتاب داشته است. در این خبر آمده است که «در سومقاییت به منازل یهودیان حمله شده و در جریان این درگیری ها بیش از 12 یهودی خسارت جانی دیده و حتی برخی از آنها به بیمارستان منتقل شده اند» سایت مذکور این حوادث را پاسخی از سوی مردم آذربایجان به عملیات نظامی اسرائیل در غزه قلمداد نموده است.

گفتنی است بعضی مسئولین امنیتی و پلیس جمهوری آذربایجان گزارش فوق را تأیید نموده و برخی رسانه های جمهوری آذربایجان مانند خبرگزاری آبا با مرتبط نمودن گزارش فوق به ارمنی ها تلاش کرده اند گزارش مذکور را تلاش ارمنستان برای ایجاد اختلال در روابط باکو و آذربایجان و تلاش برای مبارزه با گروههای اسلامی آذربایجان عنوان نموده است اما در هر حال و بدون توجه به صحت آذری جمهوری آذربایجان نیز آن را نتیجه تبانی رژیم صهیونیستی و ارمنستان برای مبارزه با گروههای اسلامی آذربایجان عنوان نموده است. و سقم گزارش مزبور به نظر می‌رسد برخی اقدامات که در ادامه به تعدادی از آنها اشاره خواهد شد سبب گردیده تحمل پذیری مردم مسلمان جمهوری آذربایجان کاهش یابد. از جمله مهمترین مسائلی که می‌توانند بصورت بالقوه یا بالفعل در ایجاد برخی تنشهای بین مردم جمهوری آذربایجان با یهودیان این کشور موثر باشند، اقدام نماینده یهودی پارلمان آذربایجان در توهین به کتاب مقدس مسلمانان و نیز حمایت تلویحی یهودیان این کشور از جنایات رژیم صهیونیستی در غزه می‌باشد.

گفتنی است در جریان حمله رژیم صهیونیستی به نوار غزه خانم "لاله عباس آوا" نماینده مجلس جمهوری آذربایجان در اعتراض به جنایات اسرائیل در غزه، از گروه دوستی با رژیم

صهیونیستی استعفا نمود که این استعفاء با اعتراض شدید مخالفان یهودی جمهوری آذربایجان به ویژه با واکنش تند یودا آبرام اف نماینده یهودیان آذربایجانی و در مقابل با حمایت مردم مسلمان آذربایجان مواجه گردید و مردم که شاهد حمایت تلویحی یهودیان کشورشان از جنایات رژیم صهیونیستی بودند خواستار اعلام موضع رسمی آنان گردیدند که در این راستا المار صمداف از فعالان حزب اسلامی آذربایجان طی مصاحبه ای با روزنامه نبض (در مورخه 12 بهمن ماه) اظهار داشت « در آذربایجان 15 هزار یهودی زندگی می کنند که همچنان در قبال جنایات رژیم صهیونیستی در نوار غزه سکوت اختیار کرده اند که قابل درک نیست، شاید آنها تحت تاثیر اسرائیل قرار گرفته اند». او همچنین با انتقاد شدید از نماینده یهودی پارلمان آذربایجان گفته بود: «یودا آبرام اف نماینده بخش قبا در پارلمان آذربایجان در مصاحبه با تلویزیون آینس از خودسری های اسرائیل در غزه دفاع و مانند نماینده رسمی دولت اسرائیل در پارلمان آذربایجان عمل می کرد»

سکوت یهودیان جمهوری آذربایجان در قبال جنایات رژیم صهیونیستی در حالی بود که قتل عام افراد بی گناه و کودکان در غزه و حملات همه جانبه اسرائیل به این منطقه در نقاط مختلف جهان اعتراض های شدیدی در پی داشته و همه ملل جهان و حتی بخشی از یهودیان کشوری مانند آمریکا نیز به اقدامات وحشیانه اسرائیل اعتراض نمودند و در کشور ما نیز نمایندگان و گروه های مختلف یهودی با صراحت جنایات رژیم صهیونیستی به نوار غزه را محکوم نموده و بر تفکیک بین یهودیت و صهیونیسم تاکید نمودند . عدم همراهی یهودیان آذربایجان با مردم مسلمان جمهوری آذربایجان در محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی و دفاع نماینده یهودی پارلمان جمهوری آذربایجان از کشتار مردم غزه خشم مردم مسلمان جمهوری آذربایجان را سبب گردیده بود که این خشم با انتشار خبر توهین یودا آبرام اف نماینده یهودیان آذربایجانی در پارلمان این کشور به قرآن کریم و عدم برخورد دولت آذربایجان با این موضوع بیش از پیش افزایش یافت. لازم به توضیح است خبر توهین نماینده یهودی پارلمان جمهوری آذربایجان که با سانسور خبری رسانه های این کشور همراه شده بود در مجمع عمومی حزب اسلامی آذربایجان که مدتی پیش در مقر مرکزی این حزب برگزار شد توسط حاجی موسم صمداف رهبر این حزب فاش گردید او طی سخنانی در این مجمع اظهار داشته بود: « یودا آبرام اف نماینده یهودیان آذربایجانی در پارلمان این کشور مدعی گردیده که گویا قرآن کریم نیز همانند تورات و انجیل تحریف شده است، چرا وی به دلیل اهانت به کتاب مقدس ما، مجازات نشده است؟!»

واقعیست اینست حمله 22 روزه رژیم صهیونیستی به نوار غزه در کنار دیگر پیامدهای منفی که برای رژیم صهیونیستی به همراه داشت موجب ایجاد تنفر شدید ملت های آزاده دنیا از صهیونیستها و طرفداران آنها گردیده است و از آنجائیکه صهیونیستها علیرغم بی اعتنائی کامل به آموزه های واقعی دین یهود خود را به این دین منتسب می کنند یهودیان همه کشورها که غالبا به صورت اقلیت زندگی می نمایند صرفا زمانی خواهند توانست مانند قیل به حیات مسالمت آمیز خود ادامه دهند که با صراحت از صهیونیستها بیزاری جسته و جنایات آنها را محکوم نمایند؛ نظر به اینکه تعداد زیادی از اقلیت یهودی آذربایجان ارتباطات گسترده سیاسی و اقتصادی با رژیم صهیونیستی دارند و به صور مختلف حمایت خود را از رژیم فوق اعلام می نمایند لذا به نظر می رسد مسلمانان جمهوری آذربایجان در نوع تعامل با آنها تجدید نظر خواهند نمود که تعطیلی مرکز تجاری یهودیان در جمهوری آذربایجان نمونه ای از تغییر رفتار مردم مسلمان جمهوری آذربایجان در خصوص فوق می باشد؛ ضمن اینکه توهین نماینده یهودیان آذربایجان به ساحت مقدس کتاب آسمانی مسلمانان موضوعی نیست که به این زودی از حافظه مردم مسلمان جمهوری آذربایجان پاک گردد و در این ارتباط کمترین اقدامی که یهودیان جمهوری آذربایجان می توانند انجام دهند عذرخواهی رسمی از مسلمانان و عدم همراهی با نماینده توهین کننده می باشد و طبیعی است در غیر اینصورت نفرت عمومی مردم آذربایجان افزایش خواهد یافت. در این میان آنچه مهم به نظر می رسد نقشی است که دولت جمهوری آذربایجان می تواند ایفا نماید . در حال حاضر که دولتمردان جمهوری آذربایجان بیش از هر زمان دیگری به ثبات همه جانبه نیاز دارند بایستی با تجدید نظر در سیاست های خود از ایجاد بی ثباتی اجتماعی خوداری نموده و از انجام اقدامات تحریک آمیز پرهیز نمایند که البته قرائن نشان می دهد دولت آذربایجان در این مسیر حرکت نمی نماید بطوری که دیدار اخیر رئیس جمهور آذربایجان با شیمون پرس رئیس رژیم صهیونیستی و نیز دستگیری برخی فعالان مسلمان آذری که در سازماندهی اعتراضات ضد صهیونیستی نقش برجسته ای داشتند می توانند ضمن پررنگ جلوه دادن نفوذ رژیم صهیونیستی در ارکان دولتی آذربایجان، احساسات ضد صهیونیستی مردم مسلمان این جمهوری را بیش از پیش تقویت نماید که در نتیجه آن با توجه به مطالب پیش گفته شرایط زندگی اقلیت یهودی جمهوری آذربایجان دچار چالش های زیادی خواهد گردید.

منابع :

واحدی، الیاس، هویت قومی در جمهوری آذربایجان، انتشارات ابرار معاصر، چ اول، تهران 1386

www.islam.com.az

www.azertopnews.3dn.ru

www.apa.az